

Vagyis : az egész (nem teljesen 172 katastralis holdnyi terület mellett) 4 ft. 98 kr. kat. holdanként — nota bene csupán az elért magkimelés által!

S. P.

Némely erdei termékek kelendőségének és jövedelmezőségének emeléséről a magán-erdőbirtokokban.

Irta *Pannwitz* főerdőmester.

A dolog természetében fekszik, ha a mostani körülmények közt a magán erdők tulajdonosai, kivált midőn amazok nem nagy kiterjedésűek, minden megengedhető eszközhöz nyulnak, csakhogy erdeikből lehető magas jövedelmet kikerítsenek.

Legyen szabad itt két ilyen eszközre figyelmeztetni, melyek némely viszonyok közt kedvező eredménnyel alkalmazhatók, habár aranybányákat nem is fognak nyithatni. De hiszen magas percentekről mi erdőgazdák ugyis rég lemondunk, és megelégszünk, ha csak szerény kamatokat tudunk üzletünknek biztosítani.

E két eszköz röviden a következő :

1) A talaj fölötti faállományon kívül az erdőkben jelenleg, ámbár tulajdonkép csak a fenyvesekben, sokfelé már a talajalatti fászeszek is — az u. n. tuskófa — vétetnek használatba. Ez utóbbinak azonban eddig még gyakorta nem volt azon kelendősége, mely a létező készletek tekintetéből lehetséges és kívánatos lett volna.

Ennek oka részint a tuskóirtásnak nagyobb nehézségben fekszik, ugy hogy vannak vidékek, hol ezen munkára nem is vállalkozik senki, részint pedig az irtott tőfa felapritásának fásasztó és költséges voltában, főleg a városi vagy más kisebb háztartások szükségletére.

Igen sokszor, ily esetben, a favágás bére magasabb, mint magának a fának ára, főleg a városokban, hol a takaréktüzhelyekben és kicsi kemenczékben éppenséggel nem alkalmazhatók a nagy hasábok ; e mellett a városi favágók jobbára oly kevésbé jártasak az ily nagyobb tuskók felhasításában, miszerint gyakorta ilyen munkát vagy éppen nem, vagy nem örömet és minden esetre csak magas bér mellett vállalják el.

Hogy ezen körülmények a tuskófának kelendőségére káros befolyást gyakorolnak, önként értetődik ; mely hátrányok eltávolítására

a következő egyszerű eljárást ajánljuk, mint mely Némethon több vidékén már is jó eredménnyel gyakorlatban van.

Eszközöltessék az irtott tuskófa legnagyobb részének felaprítása már magában az erdőben, az ott letelepedett, ilyen nehéz műtételekhez szokott és a tuskók felhasogatásához legjobban értő erdei favágók által, és pedig a hasogatás oly apró darabokra történjék, a minők a városi tüzhelyek és kemenczék, meg a kisebb mezőgazdaságok szükségleteinek megfelelnek.

Az erdőben a bér ezen munkáért minden esetre sokkal kisebb fog lenni, mintha a tuskók csak a fogyasztás helyén, nevezetesen a városokban aprítatnak fel.

A tuskófának kelendősege — a leirt eljárás által eszközölhető költségleszállítás következtében, minden esetre jelentékenyen fog szaporodni; a vevőkre nézve pedig csak kellemes fog lenni, ha a tüzelő anyagot mindjárt használható alakban kaphatják a házhoz, és a fának aprítására vonatkozó minden további gondtól fölmentvék.

2) Ujabb időben számos magánerdőben a (cserzésre alkalmas) tölgykéreg használatát tüzték ki az üzem lényeges céljaul: egyrészt azért, mert a kéreghántással járó nagyobb számú vágatok gyakra bbi jövedelmet hoznak az erdőbirtokosnak; részint, mert a timárok folyton nagyobb mértékben keresik a cserkérget.

Ahol azonban évente csak kismennyiségű ilyen kéreg nyeretik, ott a timárokra nézve nagyon költséges lenne, ebbeli szükségleteiket számos elszórtan fekvő helyeken bevásárolni; és így az ily kisebb készleteknek átvételét vagy éppen megtagadják, vagy oly csekély árakat ígérnek, minőkre az erdőbirtokosok világos veszteség nélkül, reá nem állhatnak.

Ezen hátrány eltávolítására nyugoti Némethon több vidékén e következő czélszerű elrendezés fogadtatott el:

Több egymástól nem igen távol lakó erdőbirtokos azon czélra egyesül, hogy bizonyos, czélszerűen meghatározott időben, közösen fogják az odáig termelt tölgykérget nyilvános árverés útján kikiáltani és eladni.

Ez által oly nagy mennyiségű tölgykéreg állittatik ki egy bizonyos ponton eladásra, miszerint a távolabb lakó timárokra is elég kedvezőnek látszik ily árveréseken megjelenni. — Ez által egyszerűsmind a vevők közt nagyobb konkurrentia idéztetvén elő, a kéregnek ára is kedvezőbb mértékre emelkedik.

Az itt leirt eljárás, biztos tudomásunk szerint már többfelé kedvezőnek bizonyulván, érdemes leendő azt, kivált kisebb erdőbirtokosainknak, figyelmébe ajánlani.

A Rambouillet-birka.

A rambouillet fajta az utóbbi időben gyakran vala szó és vita tárgya a tenyésztők közt. De a nézetek és ítéletek, ezen juhajtának tulajdonságai s értéke fölött, nagyon eltérők, — jobban mint bármely más juhajtára nézve.

Miután ezen fajta — természetesen a tiszta, a valódi Rambouillet — kétségtelenül egyike a létező legjelesebb juhajtáknak, és így a tenyésztőknek figyelmét — kivált az 1860-ki párizsi világkiállítás óta — nagy mértékben és méltán magára vonta: bizonyára meg is érdemli, hogy azzal közelebbről megismerkedjünk és a fölötté nyilvánuló, sokszor nagyon eltérő vélemények közt eligazodjunk.

Mindenek előtt tudnunk kell, hogy csak egyetlen Rambouillet-fajta létezik, és pedig ez kizárólag az, mely 80 év óta a francia császári törzsjuhászatban, Rambouillet nevű mezőgazdaságon önmagában tisztán tenyésztetik. Csak az ezen nyájból származott, vagy ezen nyájból való állatok után tisztán tenyésztett juhokat szabad — valódi rambouilleteknek nevezni.

A Rambouillet-ban lévő nyáj egyike a legrégebb törzsnyajának, melyeket ismerünk. *) Már 1785 körül, XVI. Lajos alatt, alapított meg a leghiresebb spanyol nyájából kiválasztott 334 anya és 42 kos birkával. Később, I. Napoleon alatt, ki tábornokai által a legkitünőbb juhokat rendelte meg Spanyolhonból, ezen törzsnyaj tetemes nagyobbitást nyert. A rambouilleti nyáj, szakértő vezetés alatt folytonosan tiszta beltenyésztés útján tartatott fenn. A tenyészcél vala: fentartása a nemes merinoszálnak, gyapjubőség megfelelő finomsággal, erős és szép testalkat.

A nyáj csakhamar nagy hirre kapott. A tenyészanyag eladása jelentékeny mértékre emelkedett, noha a nyáj maga sohasem haladta nagyon túl a 800 db. számát. Az eladás jobbára Anglia, Ausztrália, Brazília, Oroszthonba sat. történt. Németországból csak az utóbbi években jelentkeztek vevők, de ekkor is gyéren. Porosz-Sziléziában a

*) 1775-ben a marco-paili törzsjuhászat alapított meg 300 db. spanyol merino birkával Mária Terézia által; 1787-ben pedig a mannersdorfi, 1000 db. merinóval József császár által.